

Nukitsamehe raamatukogu

Teematund laste vanemate laste rühmale, mille tegevused sobivad hästi raamatukoguga tutvuse sobitamiseks

Kujutage ette, et olete jäänud ööseks kottpimedasse metsa. Mis hääli te kuulete? Huikeid, ulgumist, puude sahinat... Siis aga tõuseb kuu ja saabub täielik tuulevaikus. Tõstke pilgud üles. Kas näete taevatähti? Mitut tähte keegi näeb? Tegelikult on see kujutletud metsapilt vaid uni. Äratus! Te olete raamatukogus ja vaatate hoopis teistmoodi tähti. Neid, mille abil on kirjutatud tuhandeid vahvaid lugusid.

1. TÄHEKAARDID

Vahendid: Lisa1-Nukitsamehe tähed (valikus on tähed, mis annavad hiljem kokku lugedes sõna „NUKITSAMEES“). Kaartide teine pool on kujundatud raamatukogu lugejakaardiks.

Tegevus:

Iga laps saab ühe tähekaardi.

Küsimusi:

- Mis täht on kaardil?
- Kas teist kellegi nimi algab sama tähega?
- Öelge nimesid, mis algavad teie käes oleva tähega?

Nendest tähtedest saate kokku panna ka ühe raamatutegelase nime (võtame osade lastega teiste ette rea nii, et käes olevatest tähtedest moodustub NUKITSAMEES).

2. NUKITSAMEHE LUGU

Vahendid: Raamatu „Nukitsamees“ erinevad väljaanded, samad tähekaardid

Tegevus:

Raamatute ja selle loo tutvustus:

„Nukitsamees“ on eesti kirjaniku Oskar Lutsu lastejutt, mis ilmus esmakordselt üle 100 aasta tagasi (1920. aastal). „Nukitsamees“ on lugu sellest, kuidas Kusti ja Iti metsas marjul olles ära eksisid. Metsamoor leidis lapsed, viis nad oma koju ja pani

tööle. Kusti toitmisu, tassis hagu ja vett, lti aga hoidis metsakollide pere noorimat last – väikest Nukitsameest.“

Loeme ette katkendi raamatust ja vaatame pilte.

Lõpuks õnnestus Kustil ja ltil vanamoori juurest koju põgeneda. Nad võtsid Nukitsamehe endaga kaasa. Väike metsaelanik harjus uue eluga. Kui oli aeg sealmaal, et Nukitsamees tuli saata kooli, tekkis ootamatu takistus – poisil ei olnud nime. Nukitsamehele pandi nimeks - Ants. Koolis hakkas ta hästi õppima ja ühel päeval läks ka tema pea nii siledaks, justkui poleks väike mehike kunagi nukitsaid kandnudki.

Kas saate oma tähekaartidest kokku nime ANTS? Tõstke need kaardid üles.

3. NUKITSA ja ANTSU MÄNG

Vahendid: Lisa2-Nukitsamees-Ants (kahepoolne pilt, mille ühel pool on Nukitsamees ja teisel pool Ants)

Lisa3-Raamatukogus käitumine arutlemiseks.

Tegevus:

Kujutage ette, et metsik sõnakuulmatu Nukitsamees ja tubli koolipoiss Ants satuvad raamatukokku. Mis koht see raamatukogu küll on? Raamatukogu on raamatupoega päris sarnane – mõlemast kohast saate endale raamatuid koju viia. Poest ostate neid endale päriseks, aga raamatukogust võetud raamatuid saate laenata ja pärast lugemist peate need raamatukokku tagasi viima. Teistelgi lastel võib suur lugemisisu olla ja nad tahavad neidsamu raamatuid lugeda.

Kuidas Nukitsamees ja Ants teie arvates raamatukogus käituvad?

Mis on pildil? LÄRM ja TAGAAJAMINE, SÖÖMINE, RAAMATU LUGEMINE, RULATAMINE, LEMMIKLOOMAD

Lausete algused:

“Kui ma oleksin Nukitsamees, siis...”

„Kui ma oleksin Ants, siis...”

Laseme lastel sõnastada oma mõtteid, kuidas nad käituksid Nukitsamehe või Antsu rollis raamatukogus raamatut uurides, kaasavõetud lemmikloomaga jne. Kummast juttu on, selle pilti näitame.

4. RAAMATUVÕIMLEMINE

Aeg on liikumiseks ja läheme kujuteldavate riiulite vahele uudistama. Raamatukogus on tuhandeid raamatuid.

- Mõnel riiulil on raamatud hästi tihedalt üksteise vastas (lapsed liiguvad üksteise ligi);

- Mõnel riiulil on aga ruumi laialt (lapsed hargnevad, käed laiali);

- Mõni raamat peab ju ka kõige alumisel riiulil olema ja tema leidmiseks peate kükitama;

- Mõni raamat on hästi kõrgel. Kumma käega te paremini ta kätte saate?;

- Vaadake, üks raamat on riiulil aga nii viltu, nagu hakkaks kohe pikali kukkuma...

5. IGALE LAPSELE RAAMAT

Kuidas see raamatute laenamine raamatukogus käib? See käib nii, et näitate raamatukoguhoidjale oma lugejakaarti ja saate selle eest raamatu (kogume tähekaardid ühtlasi kokku).

Vahendid: toredad raamatud

Tegevus:

Kui iga laps on saanud raamatu, lahendavad nad erinevaid otsimise ja lugemise ülesandeid (olenevalt rühma innukusest ja keskendumisvalmidusest):

- *Mis on raamatu pealkiri?*
- *Mis te arvate, millest see raamat räägib?*
- *Otsige raamatust pilt, kus peal on laps.*
- *Kellele sa soovitaksid seda lugeda?*

...

Nii palju häid raamatuid nähes tuleb lugemisisu peale nii Nukitsamehele kui Antsule.

6. MEISTERDAMINE

Vahendid: Lisa4-Meisteramisleht, värvipliiatsid

Tunni lõpetuseks saab iga laps voltida ja värvida endale isikliku Antsu ja Nukitsamehe, kellel mõlemal on suur lugemisisu.

Meisterdamisleht tuleb mööda punktiirjooni esmalt pikkupidi kokku voltida, seejärel lauale asetamiseks kolmnurgaks murda ja lõpetuseks sättida põhjal üks ots teise sisse.

Kui teil on ka lugemisisu, saate tulla igal ajal raamatukokku!

Anneli Kengsepp, Andra Kütt, Kertu Sillaste
Eesti Lastekirjanduse Keskus
September 2020